

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 10 (жовтень 2021 р.)

Бібліотечна справа

17 жовтня, в бібліотеці ім. Грушевського відбулися читки п'єси-переможця всеукраїнського конкурсу драматургії «Липневий мед» Поліни Положенцової для осіб старше 18 років. Історія розказана від першої особи. Іскрометний гумор і гірка самоіронія пронизують цей до непристойності чесний текст. «Липневий мед» – це всеукраїнський конкурс сучасної драматургії, ініційований проектом УкрДрамаХаб. Він вперше відбувся в цьому році. Читки п'єс з шорт-листа конкурсу влаштовують в різних містах України, а також в рамках великих українських фестивалів, зокрема – Коктебель Джаз Фестиваль і 28 Міжнародний BookForum.

Кіномистецтво

28 жовтня в Одесі стартував 27-й щорічний фестиваль «Нове німецьке кіно», один з найстаріших кінооглядів в Україні. Новинки німецького кінематографа показували в кінотеатрі Сінема Сіті з 28 жовтня по 1 листопада. У програмі п'ять фільмів – хіти Берлінале, Канн, а також стрічка, знята в копродукції з Україною. Всі фільми демонстрували мовою оригіналу з українськими субтитрами. Відкривав фестиваль фільм «Хід короля» – екранізація роману «Шахова новела» знаменитого австрійського письменника Стефана Цвейга. «Нове німецьке кіно» – один з найстаріших кінооглядів в Україні, які представляють кінематографи своєї країни, проводиться Goethe-Institut в Україні спільно з компанією «Артхаус Трафік» та Баварський Дім-Одеса.

Клуби. Парки. Зоопарк

10 жовтня в Одеському зоопарку відбулося свято «День тварин», присвячений Міжнародному дню захисту тварин. Гостей зоопарку зустрічали веселі аніматори в костюмах тигра і зебри. Для дітей була підготовлена цікава програма з іграми, конкурсами та розвагами. Також в ході свята юні відвідувачі зоологічного парку дізналися про цікаві факти з життя тварин і отримали подарунки. На завершення свята всі бажаючі мали змогу спостерігати за показовим годуванням макак лапундер, яким працівники зоопарку підготували їх улюблені ласощі – кавуни та мандарини.

15 жовтня в одеському дендропарку Перемоги відбулося відкриття скульптури # Лелеченьки. Даний проект – колаборація ДТЕК «Одеські електричні мережі» та сучасного українського художника Леся Панчишина. Проект реалізовано за підтримки Одеської міської ради. У церемонії відкриття взяв участь мер Одеси Геннадій Труханов. Місія проекту – привернути увагу до необхідності захисту птахів і популяризацію цілей сталого розвитку Глобального договору ООН в українському суспільстві в цілому.

До Хеллоуїну в Одеському зоопарку зняли черговий кліп. Він вийшов моторошним і одночасно комічним. За сюжетом, прогулюючись по зоопарку, директор Ігор Беляков раптом виявляється укушеним і звертається в вервольфа. А співробітники зоопарку під його виття перетворюються в нечисть. Відео вже набрало майже 2 тисячі переглядів.

Літературне життя

7 жовтня в Одеському літературному музеї відбулася презентація поетичної збірки Бориса Фабриканта «Єврейська книга». Борис Фабрикант – лауреат міжнародних конкурсів «Емігрантська ліра», «Пушкін в Британії – 2018», автор книг «Вірші», «Згорілий сад», «Крила напрокат», народився у Львові в 1947 році, в даний час проживає в Англії.

22 жовтня на базі Комунального позашкільного навчального закладу «Одеський міський Палац дитячої та юнацької творчості» в режимі онлайн проведено фінальний тур II етапу міського конкурсу читців, поетів та прозаїків «Срібне слово». Конкурс проходив у номінаціях «Читці» і «Поети, прозаїки». У фінальному турі II етапу конкурсу взяли участь понад 40 вихованців закладів загальної середньої та позашкільної освіти Одеси. За рішенням професійного журі, за високий художній рівень виконання, сценічну культуру, самобутність творчого стилю учасники конкурсу нагороджені дипломами I, II і III ступенів Департаменту освіти і науки Одеської міської ради.

Музеї. Пам'ятники

7 жовтня у Muzeon, Музеї сучасного мистецтва Одеси відбувся показ документальної стрічки «Шелест кроків» режисерки Ксенії Кравцової. Ця стрічка – про українських художників Аду Рибачук та Володимира Мельниченка. Ада і Володимир — автори Парку Пам'яті на Байковій горі у Києві, важливим елементом якого мала стати легендарна монументальна композиція Стіна Пам'яті. У липні цього року Фонд збереження культурної спадщини Ади Рибачук та Володимира Мельниченка почав роботи з відновлення одного з фрагментів Стіни. Проект триває завдяки внескам благодійників. 10 жовтня у приміщенні центру «Важливий кожен» відкрилася виставка молодого одеського художника з аутизмом Володимира Бевзи. Виставка має назву «Венеціанські маски і квіти», і це спроба зірвати завісу таємниці і визначити що ж ховається за інаковістю.

15 жовтня в Muzeon Музеї сучасного мистецтва Одеси відкрилася персональна виставка Сани Шахмурадової «Міф про молодий місяць». У своїй художній практиці Сана досліджує феномен міфу через візуальні образи і сюжети, які інстинктивно – на рівні рефлексу – усвідомлюються як носії міфологічної мови, випереджуючи спроби формального та раціонального аналізу зображення. Домінуючими темами у творчості Сани є образ жінки як самостійного міфу і окремо – міфологічні образи, що продукуються безпосередньо «жіночою» міфологічною свідомістю.

16 жовтня у дворику Музею сучасного мистецтва Одеси стартував фестиваль сиру Emmental. Тут традиційно представили локальних художників і крафтових виробників сиру. Тут можна було спробувати вина, сири, бринзи, а також поспілкуватися з сучасними одеськими художниками і вибрати картини або інші арт-об'єкти.

17 жовтня Музей сучасного мистецтва Одеси став територією арт-парадоксів. Тут презентували результати триденного майстер-класу по довготривалому перформансу, який провела учениця Марії Абрамович перформерка з Греції Віра Іона Пападопулу. Протягом інтенсиву п'ятеро молодих українських перформерів Євген Баль, Анна Бахтадзе, Аліса Ларант, Марина Семенкова і Вероніка Скобеніна досліджували аспекти своєї особистості, перевірючи і розширюючи свої духовні і фізичні межі. Куратор проєкту Тетяна-Маргарита Стой. Фотодокументація перформансів відправиться до Греції в якості виставки, де 13 листопада її розмістять в проєктному просторі K85, в центрі Афін. Виставку організують Інститут сучасного мистецтва – IST (Афіни, Греція) та Музей сучасного мистецтва Одеси, куратори – Анна Струлія і Віра Іона Пападопулу.

21 жовтня у виставковому залі Музею сучасного мистецтва Одеси відкрився проєкт «Кібература» української художниці Озі (Ірини Озаринської). Ірина живе в Італії і працює в країнах Європи. У різні роки в рамках персональних і групових проєктів роботи Озі експонувалися в МСМО та інших локаціях України. Художниця розкриває тему Artist-book, використовуючи великий спектр інструментів: живопис, графіку, відео-арт, скульптуру – Озі створює єдиний простір.

22 жовтня в сквері «Проти забуття» на Люстдорфській дорозі відбулася церемонія, присвячена 80-річчю трагедії в Одесі. Саме на цьому місці на порохових складах в ніч на 23 жовтня 1941 року було живцем спалено 25000 одеситів, переважно єврейської національності. Вшанувати пам'ять загиблих разом з одеситами прибула іноземна делегація, до складу якої увійшли представники Німеччини, Румунії та Ізраїлю. На згадку про загиблих Головний рабин Одеси і Півдня України Авроом Вольф прочитав молитву. Після цього відбулася закладка капсули часу на місці майбутнього меморіалу жертвам Голокосту 1941 року зі посланням для наступних поколінь: «Страждання, які неможливо виміряти, не можуть бути вилікувані, тому ми схиляємо наші голови у покорі і соромі і беремо на себе зобов'язання, яке звучить: ніколи знову!». Створення меморіалу і благоустрій скверу проводяться за підтримки Німеччини, куратор проєкту – керівник відділу Східної Європи Центру ліберальної сучасності пані Марілуїза Бек. Після церемонії пам'яті відбулася кабінетна зустріч, в ході якої іноземної делегації, яка прибула до Одеси вшанувати пам'ять жертв одеського Голокосту 1941 року, був представлений проєкт з увічнення пам'яті жертв політичних репресій, розстріляних на 6-му км Овідіопольської дороги, і етапи його реалізації.

В Одесі розпочався поточний ремонт пам'яток культурної спадщини для приведення їх у належний естетичний стан. Йдеться про скульптурні композиції «Лаокоон і сини», розташованої біля Археологічного музею, і скульптури «Ерот і Психея» в сквері Пале-Рояль. Пам'ятки культурної спадщини виготовлені з мармуру, який схильний до негативного впливу навколишнього середовища. Крім того, ці пам'ятки найчастіше страждають від недбалого ставлення до них. В ході проведення поточного ремонту фахівці очищають пам'ятники від біо- і техногенних забруднень. Після чого закладають шви і мікротріщини, що з'являються в камінні за період експлуатації, і шліфують поверхні пам'ятників. На завершальному етапі скульптури покривають спеціальними захисними складами. Влітку 2021 року було виконано аналогічний поточний ремонт скульптурної групи «Діти і жаба», яка також неодноразово страждала від рук вандалів.

В Одеському художньому музеї виставили новий арт-об'єкт. Це – подарунок відомого одеського скульптора Михайла Реви. Арт-об'єкт називається «Хмара спраги» і складається з трансформованих пластикових пляшок. Арт-об'єкт – подарунок Одеському художньому музею в пам'ять про друга Олександра Ройтбурда. Скульптуру виставили в залі, де зараз експонується виставка з роботами Олександра Ройтбурда.

В Одеському художньому музеї відкрилася виставка «100 років потому. Кириак Костанді». Виставка приурочена до 100-річчя від смерті художника, проект створений з ініціативи Генерального консульства Греції в Одесі. Виставка відносно невелика і наповнена роботами різного розміру. Все це – роботи, які довгий час перебували в фондах музею, численні етюди, архівні фото та документи, а також робота сучасного художника Василя Дмитрика. На виставці по неділях проводять кураторські екскурсії. Виставка буде працювати до 27-го листопада.

Одеський муніципальний музей особистих колекцій імені О. В. Блещунова створив проект на основі найбільшої колекції віял серед державних музеїв України «Віяло – епоха відродження». У Будинку Блещунова зібрано найбільшу колекцію віял серед державних музеїв України (45 одиниць). Вона включає унікальні зразки країн Європи і Азії XVIII-XX століть. У колекції представлено кілька типів складних віял, виготовлених з шовку, мережива, паперу, пластин слонової кістки, рогу, панцира черепахи. Протягом двох десятиліть тривало системне відродження колекції реставраторами Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Одночасно співробітники музею проводили обробку експонатів для видання наукового каталогу, професійна мета якого – розробка та введення в професійне звернення спеціальної термінології (тезаурусів). Крім того, в рамках проекту «Віяло – епоха відродження» музейники проводили ряд заходів. Так, музей пропонував всім охочим спробувати стати майстром репортажної зйомки і відправити фото людей з віялами з будь-яких точок земної кулі на пошту viyalo2021@ukr.net до кінця жовтня 2021 року. Цікаві авторські фотографії прикрасять виставку, яку музейники готують в рамках проекту.

Одеський художній музей відзначив 60 років від дня народження видатного українського художника, директора Одеського художнього музею Олександра Ройтбурда відомого художника, серією подій. 14 жовтня відбулася презентація збірника «Вірші дилетанта». Над збіркою Олександр Ройтбурд працював протягом останнього року і встиг завершити його впорядкування за кілька тижнів до смерті. Вірші, що увійшли до книги, охоплюють період останніх тридцяти років. Під час презентації вірші А. Ройтбурда читали Сергій Жадан і видавець збірки, президент Міжнародної літературної корпорації Meridian Czernowitz Святослав Померанцев. 16 жовтня відбулося відкриття виставки «Рой. До шістдесятиріччя Олександра Ройтбурда». Цей проект – своєрідний тизер до великої персональної виставки-ретроспективи А. Ройтбурда, яка буде показана в наступному році в чотирьох містах: Одесі, Києві, Львові та Дніпрі. Знайомству з експозицією передували виступи друзів і близьких А. Ройтбурда, які ділилися з відвідувачами спогадами про художника. На виставці були представлені 28 живописних робіт А. Ройтбурда, відеоарт, інсталяції та близько 70 архівних фотографій із сімейного та приватних колекцій.

Під час візиту в Одесу Володимир Зеленський відправився в Одеський художній музей. Це був перший візит Президента України в ОХМ і замість належних за протоколом 25 хвилин, він находився там годину. Володимир Зеленський оглянув експозиції робіт Івана Айвазовського, Василя Кандинського, майстрів Одеської школи живопису, роботи художників ХХ століття і твори сучасного мистецтва, побував і на виставці робіт Олександра Ройтбурда, який був директором цього музею в 2018-2021 роках. У цьому році в рамках програми «Велике будівництво» розроблений проект проведення ремонтно-реставраційних робіт будівлі музею. Зокрема, планується відремонтувати перекриття, провести реставрацію стін, підлог і стель, забезпечити звуко і теплоізоляцію, відремонтувати всі фасади і оновити освітлення, облаштувати інклюзивні санвузли та ліфт. Закінчити всі роботи планують у 2025 році.

У місті Доброслав Одеської області встановили 4-хметрову скульптуру герба України з металообробки до Дня Незалежності з ініціативи мера Людмили Прокопечко. Автором став відомий одеський скульптор Кирило Максименко. Він використовував техніку з'єднання сотень деталей від механізмів в єдине ціле. Саме так була створена раніше знаменита «рука Стіва Джобса». Усередині герба Максименко додав символ серця в знак любові до своєї країни. Проте найголовнішою родзинкою проекту стала встановлена усередині підсвічування національних кольорів. Фігура герба світиться зустрічаючи мандрівників в центрі Доброслава.

Образотворче мистецтво

1 жовтня відбулося відкриття виставки роботи відомого одеського сучасного художника Степана Рябченка, які представляють Україну на виставці World Expo Dubai 2020. На виставці представлені роботи із серії «Віртуальні ландшафти», комп'ютерна анімація віртуальної квітки, скульптура «Гуляюче облако» і робот, який малює графіку реальною ручкою і підписує підписом Рябченко. Виставка буде працювати до травня 2022 року.

6 жовтня в Галереї Літнього театру Міського саду відкрилася виставка графіки Тетяни Поповиченко – ювілейний проект, що отримав лаконічне і філософське назва «Біль». Автор представляє серію творів, створених в різні періоди, в різних містах і з різним настроєм. Графічні твори Тетяни Поповиченко привертають увагу глядачів своїм ліризмом, витонченістю погляду на світ і майстерністю виконання.

27 жовтня Галерея Літнього театру Міського саду представила виставку живопису Анни Евстратенко «Сад любові». Художниця створила серію романтичних творів, в яких втілюються ідеї краси і гармонії. Сад любові – ідилічне місце, де розпускаються казкові квіти і живуть піднесені герої.

В Одеській Галереї Invogue # ART відкрився груповий проект «Sorge» сучасних художників. Це виставка, в якій шостим українським художникам запропонували показати поняття турботи про себе. Судячи з робіт, представлених на виставці, бути дбайливим до себе ще тільки належить вчитися.

Одеські художники з групи Urban Sketchers Odessa створювали картини і скетчі в порту м. Чорноморська. До групи входили одесити, які малюють аквареллю, олівцями і навіть маркерами. Основне, що об'єднує художників – бажання відобразити життя. Художники групи Urban Sketchers Odessa регулярно збираються разом і влаштовують пленери. Так, вони малювали в Ботанічному саду, у Замку монстрів, Дачі Маразлі і в інших знакових місцях Одеси.

Театрально-концертне життя

10-го жовтня в Одеський театрі Музичної комедії відбулася перша театральна прем'єра по текстах легендарних Ільфа и Петрова про пригоди культового авантюриста Остапа Бендера – мюзиклу «Дванадцять стільців». Постановку присвячено пам'яті народного артиста України Миколи Завгороднього. А 14 та 15 жовтня можна було побачити продовження історії – на сцені Одеського академічного українського театру ім. Василька. Тут підготували «Золоте теля» в жанрі авантюра на 2 дії. Автор інсценування – відомий київський драматург, співорганізатор культового фестивалю «Тиждень актуальної п'єси» Олексій Дорічевський. Режисер-постановник – головний режисер театру, відомий своїм епатажем Максим Голенко. Музичне оформлення – Вадим Бессараб.

18 жовтня в м. Вінниця в Вінницькому академічному обласному театрі ляльок на 12 міжнародному фестивалі театрів ляльок «Подільська лялька 2021» показали виставу за п'єсою одеситки Оксани Маслової «Нова сукня для принцеси». На фестивалі свої роботи показали театри з Ужгорода, Вінниці, Херсона, Львова та Івано-Франківська.

В одеській Кірхі відбувся концерт «Останні романтики» за участю Вероніки Струк (орган), Анастасії Блохи (сопрано) і струнного квартету «Гармонії світу». Ведуча – лектор-музикознавець Ельвіра Паламарчук. У програмі прозвучали твори німецьких композиторів-романтиків.

Одеський національний театр опери та балету відсвяткував 134-річчя грандіозним концертом «Коли душа з душею говорить». У програмі концерту прозвучали твори Моцарта, Шуберта, Шопена, а також легендарна симфонічна сюїта «Шехеразада» М. Римського-Корсакова. За роялем – Борис Блох, а за диригентським пультом симфонічного оркестру Одеської опери – головний диригент оркестру В'ячеслав Чорнухо-Волич. Зараз в театрі активно працюють над прем'єрою опери «Катерина» за однойменним твором Тараса Шевченка.

Школи мистецтв. Музичні школи. Училища

1 жовтня в Одеському муніципальному театрі духової музики ім. А. Саліка відбулося урочисте нагородження вчителів мистецьких шкіл Одеси. Захід був приурочений до Міжнародного дня музики. Кращі вчителі були відзначені грамотами та почесними знаками Одеського міського голови, а також грамотами Департаменту культури і туризму Одеської міської ради.

Вихованець Комунального закладу позашкільної освіти «Одеський центр дитячої та юнацької творчості «Дивосвіт» 16-річний Муаяд Абдельрахім здобув перемогу у вокальному шоу «Співають всі» на телеканалі «Україна» і став володарем головного призу. Муаяд Абдельрахім займається вокалом у зразковому художньому колективі студії естрадної пісні «Астра» Одеського центру дитячої та юнацької творчості «Дивосвіт» (педагог - Анастасія Воєдило). Юний виконавець – багаторазовий переможець всеукраїнських фестивалів-конкурсів, учасник телепроекту «Голос Діти», фестивалю «Чорноморські ігри – 2021».

З початку 2021-2022 навчального року зразковий художній хореографічний колектив «Діти планети» Комунального закладу позашкільної освіти «Одеський центр дитячої та юнацької творчості «Єврика» завоював ряд перемог на очних і дистанційних творчих конкурсах. Зокрема, вихованці Центру стали володарями Гран-прі дистанційного проекту «Творчі діти України» Міжнародного фестивалю-конкурсу «Музична країна» (м. Хмельницький). Також колектив посів I місце серед народних хореографічних колективів на Міжнародному фестивалі-конкурсі «Кабриоль Мир», який відбувся 1-3 жовтня в Харкові. Крім того, хореографічний колектив «Діти планети» отримав сертифікат на участь у Літньому кубку на Чорноморському узбережжі. В даний час вихованці Центру активно готуються до участі в Міжнародному інтернаціональному відкритому фестивалі-конкурсі Talentos em Portugal – 2021 (м. Лісабон, Португалія).

Туризм

28 жовтня в Одесу вперше прибули за спеціальним залізничним маршрутом Ясси – Кишинів і Кишинів – Одеса туристичні оператори з Молдови та Румунії. Даний напрямок дозволить збільшити туристичний потік до нашого міста за рахунок подорожей на короткі дистанції, які є одними з пріоритетних під час пандемії, викликані COVID-19. Мета промотуру – зміцнення добросусідських відносин. Основна тема обговорення – синхронізація поїздів Одеса – Кишинів і Кишинів – Ясси, створення нових спільних туристичних продуктів.

Фестивалі. Конкурси. Свята

З 1 по 4 жовтня в рамках святкування Міжнародного дня художника в Одесі проходив фестиваль паблік-арту OD'ART. Перед будівлею Київської районної адміністрації була представлена експозиція монументальних, жанрових і тимчасових арт-об'єктів, виготовлених з різних матеріалів. У день відкриття фестивалю в залі Київської районної адміністрації відбулася конференція «Паблік-арт: взаємодія з людьми і міським середовищем». У заході взяли участь: представники міської влади, депутати, девелопери, архітектори, керівники культурних інститутів, скульптори та громадські діячі. Учасники конференції обговорили питання залучення художників і скульпторів до створення арт-об'єктів для міського простору, а також розглянули приклади світової вуличної скульптури. Організатори заходу – творче об'єднання Public art, громадська організація «Арт-майстерня Bloom» за підтримки Департаменту культури і туризму Одеської міської ради, Київської районної адміністрації. У програмі арт-маршруту до Міжнародного дня художника пропонувалися виставки художників, скульпторів в музеях і на виставкових майданчиках міста.

8-10 жовтня в Києві, в Національному театрі опери і балету України, відбувся VI Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського. Одесу на фестивалі-конкурсі гідно представили, завоювавши звання лауреатів і переможців, зразковий художній колектив ансамбль танцю «Дитинство» і ансамбль танцю «Сузір'я» Комунального закладу позашкільної освіти «Одеський міський центр хореографічного мистецтва» (художній керівник – заслужений працівник культури України Юхим Коган, педагоги-хореографи – Олена Бурдейна та Ірина Шуміліна, відмінники освіти України).

КП «Парки Одеси» провів онлайн-конкурс «Осіньна фантазія», приурочений до Дня працівників культури та аматорів народного мистецтва. Конкурс проводився серед дітей від 3 до 15 років. Для участі в конкурсі приймаються художні роботи, виконані в наступних техніках: оригамі, квілінг, аплікація, ліплення, композиції із застосуванням декількох технік, а також виготовлені з використанням природних матеріалів. Переможці будуть визначені в трьох вікових категоріях: 3-7 років, 8-11, 12-15 років і оголошені на веб-сторінці КП «Парки Одеси» 30 листопада. Переможці будуть нагороджені цінними наборами для творчості. Іногородні переможці отримують свої призи поштою.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. І. А. Терзі-Руссу ; комп'ют. набір І. А. Терзі-Руссу ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2021. –

Вип. 10 (жовтень 2021). – 8 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

Ксерокс ОУНБ. Зам. № 45 від 29.11.2021 р. Тираж 10 прим.